

ZNIŽANA STOPNJA AKONTACIJE DOHODNINE OD DOHODKA IZ DEJAVNOSTI IN POSEBNA OSEBNA OLAJŠAVA

Pojasnilo DURS, št. 42404-51/2004, 7. 12. 2004

V Uradnem listu RS, št. 130/04, je bil dne 3. 12. 2004 objavljen Pravilnik o obrazcih obvestil o znižani stopnji akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti in obrazcih obvestil o uveljavljanju posebne osebne olajšave, ki ga je minister za finance izdal na podlagi sedmega odstavka 291. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 54/04, 57/04 - ZDS-1 in 109/04 - odl. US), v nadaljevanju: ZDavP-1. Ta pravilnik začne veljati 1. januarja 2005.

S Pravilnikom o obrazcih obvestil o znižani stopnji akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti in obrazcih obvestil o uveljavljanju posebne osebne olajšave se po določbi prvega odstavka 1. člena določa vsebina obrazca obvestila o znižani stopnji akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki jo v skladu s petim odstavkom 122. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 54/04, 56/04 - popr., 62/04 - popr., 63/04 - popr. in 80/04), v nadaljevanju: ZDoh-1, uveljavlja zavezanec iz tretjega in četrtega odstavka 35. člena ZDoh-1.

Davčni zavezanec, ki ugotavlja davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov (zavezanec iz tretjega in četrtega odstavka 35. člena ZDoh-1) se lahko v skladu s petim odstavkom 122. člena ZDoh-1 odloči za znižano stopnjo akontacije dohodnine od dohodkov iz dejavnosti, vendar ne nižjo od 10 %, če zavezanec plačuje obvezne prispevke za socialno varnost iz naslova opravljanja dejavnosti.

Za znižano stopnjo akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti se zavezanec odloči sam, o tem mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, kadar je izplačevalec oseba, ki so ji v skladu z ZDavP-1 naložene obveznosti plačnika davka.

Znižana stopnja akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti se lahko uporabi za dohodke, izplačane po dnevu, ko je bilo obvestilo predloženo davčnemu organu.

Davčni organ zavezanca na podlagi njegovega obvestila v davčnih evidencah označi kot davčnega zavezanca, ki se je odločil za znižano stopnjo akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, in zavezancu o tem izda potrdilo v petih dneh od dneva predložitve obvestila. Potrdilo velja za obdobje davčnega leta.

Izplačevalec dohodka, ki so mu v skladu z ZDavP-1 naložene obveznosti plačnika davka, lahko izračuna, odtegne in plača davčni odtegljaj po znižani stopnji samo, če davčni zavezanec predloži potrdilo davčnega organa.

S tem pravilnikom se po določbi drugega odstavka 1. člena določa vsebina obvestila o uveljavljanju posebne osebne olajšave. To olajšavo v skladu z drugim odstavkom 107. člena ZDoh-1 uveljavlja zavezanec rezident, ki samostojno opravlja specializiran poklic na področju kulturne dejavnosti (v nadaljevanju: samozaposleni v kulturi) in je vpisan v razvid samozaposlenih v kulturi, in v skladu s tretjim odstavkom 107. člena ZDoh-1 zavezanec rezident, ki samostojno opravlja novinarski poklic (v nadaljevanju: samostojni novinar) in je vpisan v razvid samostojnih novinarjev.

Davčni zavezanec rezident, ki samostojno opravlja specializiran poklic na področju kulturne dejavnosti in je vpisan v razvid samozaposlenih v kulturi, da opravlja poklic, ki je značilen samo za področje kulturne dejavnosti, se lahko pod pogojem, da nima sklenjenega delovnega razmerja in da ne opravlja druge dejavnosti, odloči za uveljavljanje posebne osebne olajšave po drugem odstavku 107. člena ZDoh-1 v obliki zmanjšanja davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15 % prihodkov na leto, do zneska 3,9 milijona tolarjev* njegovih prihodkov iz dejavnosti v letu, za katero se odmerja dohodnina.

Davčni zavezanec rezident, ki samostojno opravlja novinarski poklic in je vpisan v razvid samostojnih novinarjev, se lahko pod pogojem, da nima sklenjenega delovnega razmerja in da ne opravlja druge dejavnosti, odloči za uveljavljanje posebne osebne olajšave po tretjem odstavku 107. člena ZDoh-1 v obliki zmanjšanja davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15 % prihodkov na leto, do zneska 3,9 milijona tolarjev* njegovih prihodkov iz dejavnosti v letu, za katero se odmerja dohodnina.

Za posebno osebno olajšavo se zavezanec odloči sam, o tem mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, kadar je izplačevalec oseba, ki so ji v skladu z ZDavP-1 naložene obveznosti plačnika davka.

Posebna osebna olajšava se lahko uporabi za dohodke, izplačane po dnevu, ko je bilo to obvestilo predloženo davčnemu organu.

Davčni organ zavezanca na podlagi njegovega obvestila v davčnih evidencah označi kot davčnega zavezanca, ki uveljavlja posebno osebno olajšavo za samozaposlene v kulturi, in zavezancu o tem izda potrdilo v petih dneh od dneva predložitve obvestila. Potrdilo velja za obdobje davčnega leta.

Izplačevalec dohodka, ki so mu v skladu z ZDavP-1 naložene obveznosti plačnika davka, lahko izračuna, odtegne in plača davčni odtegljaj z upoštevanjem posebne osebne olajšave za samozaposlene v kulturi samo, če davčni zavezanec predloži potrdilo davčnega organa.

V obdobju davčnega leta davčni zavezanec lahko zahteva spremembo potrdila ali ga prekliče tako, kakor to velja za pridobitev potrdila.

*** do zneska 6 milijonov tolarjev, ZDoh-1D (Uradni list RS, št. 115/05)**